

คำนวณที่สด
ที่ ทส ๐๓๐๒/๖๕๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเพื่อรองรับการจ่ายเงินเพื่อให้ความช่วยเหลือกับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษทางน้ำในพื้นที่จังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 27 มี.ค. 2550

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๑๖๑๖/๓๑๕๕ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๘ หน้า
- ๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ จำนวน ๓ หน้า
- ๓ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ จำนวน ๑ หน้า
- ๔ สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ ๑๖๑๖/๖๑๕๕ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๓ หน้า

ตามที่ คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาตรวจสอบว่ามีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รองรับ กรณีที่กระทรวงมหาดไทยเสนอให้ใช้งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษทางน้ำในพื้นที่จังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๐,๖๓๔,๔๗๕ บาท หรือไม่ หากมีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับรองรับที่ประชุมคณะรัฐมนตรีก็จะได้อนุมัติให้ใช้เงินดังกล่าวได้ แต่ถ้าหากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นว่าไม่มีกฎหมายรองรับในเรื่องนี้ก็ให้นำเข้าหารือในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในการประชุมครั้งต่อไป นั้น

บัดนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย จากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ แล้ว โดยมีความเห็นและข้อสังเกตเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

/๑.เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๑๖/๓๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง กรณีสถานการณ์มลภาวะทางน้ำที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง กรณีเกิดสถานการณ์มลพิษทางน้ำ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ นาฬิกา ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเหตุทำให้ปลาในกระชังที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ และสัตว์น้ำอื่น ๆ ในแม่น้ำเจ้าพระยา ในพื้นที่ตำบลบางเสด็จ และตำบลโผงเผง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง และในพื้นที่อำเภอบางบาล อำเภอสนา อำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตายเป็นจำนวนมาก ซึ่งจากการประมาณความเสียหายเบื้องต้นจนถึงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐ มีปลาที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ในกระชังเสียหาย จำนวน ๑,๑๗๖ กระชัง เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน จำนวน ๒๓๑ ราย คิดเป็นค่าเสียหายทั้งสิ้นประมาณ ๕๑,๐๕๗,๔๕๘ บาท โดยอาจจะมีสาเหตุมาจากเรือบรรทุกน้ำตาลชื่อ ยูอี ๓๕ ของบริษัทเพรสซิเดนโรซ์บราวน์ จำกัด ซึ่งบรรทุกน้ำตาลหนักประมาณ ๖๕๐ ตัน ล่มกลางแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลโพสะ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๐ เหนือบริเวณที่มีปลาตายขึ้นไปตอนบนประมาณ ๑๒.๕ กิโลเมตร และเริ่มมีการกู้เรือเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ทำให้น้ำตาลละลายและปนเปื้อนอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยาในบริเวณดังกล่าว หรืออาจจะมีสาเหตุมาจากการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในตำบลโพสะ อำเภอมืองอ่างทอง และตั้งอยู่ในตำบลบางเสด็จ อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง จำนวน ๓ โรงงาน และจำนวน ๑ โรงงาน ตามลำดับ โดยกระทรวงมหาดไทยเสนอให้ช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง ที่ได้รับความเสียหาย แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑. ใช้เงินทรงรพระราชทานตามระเบียบกระทรวงการคลัง เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจ่ายเงินค่าชดเชยในอัตรา ๒๕๗ บาท/ตารางเมตร แต่ไม่เกิน ๘๐ ตารางเมตร/ราย (หรือไม่เกิน ๒๐,๕๖๐ บาท/ราย) แก่เกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจำนวน ๒๓๑ ราย เพื่อเป็นการเยียวยาเฉพาะหน้า และให้ดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๐

๒. ใช้เงินจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้กรมประมงจัดทำหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากการให้เงินช่วยเหลือตาม ๑ และจะให้ความช่วยเหลือตามมูลค่าความเสียหายจริง ซึ่งจำแนกตามระยะเวลาการเลี้ยงปลาดังแต่ระยะเริ่มเลี้ยงไปจนถึง ๔ เดือน ขึ้นไป และคิดตามขนาดพื้นที่การเลี้ยงจริงของเกษตรกรแต่ละราย เป็นวงเงินที่จะขอรับการสนับสนุนจากงบกลาง ๙ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จากคณะรัฐมนตรีทั้งสิ้น ๓๐,๖๓๔,๔๗๕ บาท ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจาก กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับมอบหมายจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ให้พิจารณาตรวจสอบว่ามีกฎหมาย ระเบียบ /ข้อบังคับ...

ข้อบังคับ รองรับหรือไม่ กรณีที่กระทรวงมหาดไทยเสนอให้ใช้งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐ ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษทางน้ำในพื้นที่จังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๐,๖๓๔,๔๗๕ บาทหรือไม่ หากมีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับรองรับที่ประชุมคณะรัฐมนตรีก็จะได้อนุมัติให้ใช้เงินดังกล่าวได้ แต่ถ้าหากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นว่าไม่มีกฎหมายรองรับในเรื่องนี้ก็ให้นำเข้าหารือในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในการประชุมครั้งต่อไป ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ได้บัญญัติว่า “มาตรา ๔ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้ เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี” จึงจำเป็นต้องเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากมีกระแสกดดันจากเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังที่ได้รับผลกระทบที่ต้องการให้มีการจ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือจากเหตุการณ์ปลาตายในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่อย่างไรก็ตามการจะจ่ายเงินเพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างใดแก่เกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติให้อำนาจอรัฐในการจ่ายเงินให้ความช่วยเหลือด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะคณะรัฐมนตรีไม่มีอำนาจที่จะออกมติให้ขัดต่อกฎหมายได้ ตามนัยคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๕๓/๒๕๑๘ ซึ่งตัดสินไว้ดังอาสสรุปสาระสำคัญได้ว่า นางทิพาพร ขวัญไชยสิทธิ์ เป็นโจทก์ และกรมสรรพากร กับพวก จำเลย โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของกรมสรรพากร โดยโจทก์ได้ฎีกาประเด็นหนึ่งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติสั่งห้ามไม่ให้หรือพินิจดำเนินการตรวสอบภาษีค้างจ่ายก่อน พ.ศ. ๒๕๐๒ แล้วกรมสรรพากรจำเลยจึงไม่มีสิทธิ์ตรวสอบภาษีค้างจ่ายได้ ซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่า แม้ว่าจะฟังว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเช่นนั้นจริงแต่เป็นมติของคณะรัฐมนตรีในสมัยปฏิบัติ ก็ไม่อาจลบล้างกฎหมาย (ประมวลรัษฎากร) ที่ให้ตรวสอบภาษีค้างจ่ายได้ เพราะเป็นเพียงคำสั่งของคณะรัฐมนตรีไม่ใช่คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิบัติจึงไม่ใช่มติ

๔. สาระสำคัญของข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สาเหตุหลักที่ทำให้ปลาในกระชังที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ตายเป็นจำนวนมากเกิดจากปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ลดลงอย่างทันทีจนเป็นเหตุให้ปลาขาดอากาศหายใจ ซึ่งคาดว่าน่าจะมีสาเหตุมาจากจากเรือบรรทุกน้ำตาลชื่อ ยูอี ๓๕ ของบริษัทเพรสซิเดนโรซ์บราวน์ จำกัด ซึ่งบรรทุกน้ำตาลหนักประมาณ ๖๕๐ ตัน ล่มกลางแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลโพสะ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๐ เหนือบริเวณที่มีปลาตายขึ้นไปตอนบนประมาณ ๑๒.๕ กิโลเมตร และเริ่มมีการกู้เรือเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ทำให้น้ำตาลละลายและปนเปื้อนในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณดังกล่าว หรืออาจจะมิสาเหตุมาจากการปล่อยน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในตำบลโพสะ อำเภอเมืองอ่างทอง และตั้งอยู่ในตำบลบางเสด็จ อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง จำนวน ๓ โรงงาน และจำนวน ๑ โรงงาน ตามลำดับ ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวยังไม่ได้ข้อยุติในขณะนี้ว่าผู้ใดจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรดังกล่าว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีความเห็นในประเด็นข้อกฎหมายเบื้องต้น ดังนี้

/๔.๑ กรณี...

๔.๑ กรณีการใช้เงินจากงบกลาง ปี พ.ศ.๒๕๕๐ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังที่ได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษทางน้ำ จำนวน ๓๐,๖๓๔,๔๗๕ บาท ในเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐ มิได้มีมาตราใดห้ามฝ่ายบริหารในการให้ความช่วยเหลือกับราษฎรไว้ และยังได้ให้ดุลพินิจกับฝ่ายบริหารในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไว้ด้วย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยกำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งจ่ายเงินแผ่นดิน ตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่สำนักงานงบประมาณจะได้จัดสรร หรือตามที่จะได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงตามกฎหมาย ซึ่งในเงินงบกลางตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ (๑๕) ได้กำหนดให้มีการกัณเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไว้ถึง ๔๑,๑๙๓,๓๙๓,๔๐๐ บาท หากคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเหตุที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังเป็นกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นที่จะต้องให้ความช่วยเหลือก็สามารถที่จะนำเอาเงินงบกลางดังกล่าวมาจ่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังได้

๔.๒ เมื่อหน่วยงานของรัฐได้จ่ายเงินตาม ๔.๑ ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังไปแล้ว หน่วยงานของรัฐที่จ่ายเงินดังกล่าวจะใช้สิทธิไล่เบียดเอาจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษได้หรือไม่ เห็นว่าในเมื่อการจ่ายเงินให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังเป็นเพียงการบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้นให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง และมีได้เป็นค่าใช้จ่ายในการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้น ตามมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ หน่วยงานของรัฐที่จ่ายเงินให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังดังกล่าวจึงไม่อาจที่จะไล่เบียดเพื่อเอาเงินคืนจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือบรรทุกน้ำดัล หรือจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษทางน้ำนั้นได้ เพราะพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้บัญญัติสิทธิในการไล่เบียดในเรื่องนี้ไว้ ทั้งนี้ ตามนัยคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๘๙/๒๕๓๘ ดังอาจสรุปสาระสำคัญได้ว่าจำเลยที่ ๑ ขับรถโดยประมาทชนรถของโจทก์เสียหาย และลูกจ้างของโจทก์พร้อมกับคู่สมรสซึ่งนั่งมาในรถของโจทก์บาดเจ็บ โจทก์จ่ายค่าพยาบาลให้ลูกจ้างและคู่สมรส ตามระเบียบเกี่ยวกับสวัสดิการของโจทก์แล้ว โจทก์จึงได้ฟ้องเรียกค่าเสียหายในส่วนที่เป็นค่ารักษาพยาบาลดังกล่าวมาด้วย ซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่าไม่มีกฎหมายให้โจทก์ในฐานะนายจ้างมีสิทธิหรือรับช่วงสิทธิ จากลูกจ้างและคู่สมรสที่จะมาเรียกค่าพยาบาลที่จ่ายไปคืนจากผู้ทำละเมิดต่อลูกจ้างและคู่สมรสได้

๔.๓ อย่างไรก็ตามเนื่องจากปลาในกระชังที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ได้ตายลงซึ่งได้เกิดความเสียหายขึ้นแล้ว จึงยอมเป็นการกระทำละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ แม้ว่าในขณะนี้จะไม่ทราบตัวผู้กระทำความผิดก็ตาม ดังนั้น หากทางราชการจะจ่ายเงินตามข้อ ๔.๑ เพื่อเป็นค่าเยียวยาเบื้องต้นให้กับเกษตรกรก็ควรที่จะแจ้งให้เกษตรกรทราบด้วยว่าทางราชการจะเรียกร้องเงินดังกล่าวคืนเมื่อได้มีการฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำความผิดแล้วตามจำนวนที่เกษตรกรได้รับไปล่วงหน้า และเกษตรกรผู้รับเงินจะต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้ส่วนราชการที่จ่ายเงินเป็นผู้มีอำนาจในการฟ้องคดีไว้ด้วย

/๕.ประเด็น.....

๕. ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

เพื่อโปรดพิจารณาความเห็นทางข้อกฎหมายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือมีความเห็นประการใด

๖. ความเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๓๐๒/๖๑๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงอัยการสูงสุดเพื่อขอหารือประเด็นในข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้นแล้ว พร้อมกับให้อัยการสูงสุดไปร่วมชี้แจงประเด็นข้อกฎหมายดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีด้วย ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๕๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๕๐๗

ลักษณะ ๕

ละเมิด

หมวด ๑

ความรับผิดเพื่อละเมิด

มาตรา ๔๒๐ ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

มาตรา ๔๒๑ การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๔๒๒ ถ้าความเสียหายเกิดแต่การฝ่าฝืนบทบังคับแห่งกฎหมายใดอันมีที่ประสงค์ เพื่อจะปกป้องบุคคลอื่นๆ ผู้ใดทำการฝ่าฝืนเช่นนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นผู้ผิด

มาตรา ๔๒๓ ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใดๆ อันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อ คนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริง แต่หากควรจะได้

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๒/๖๑๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๙
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขอให้ย้ายการสูงสุดมาให้ข้อคิดเห็นในประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร
ผู้เลี้ยงปลาในกระชัง กรณีสถานการณ์มลภาวะทางน้ำที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

เรียน อัยการสูงสุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๑๖/๓๑๔๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม
๒๕๕๐ เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง กรณีสถานการณ์
มลภาวะทางน้ำที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาเกี่ยวกับ
การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง กรณีเกิดสถานการณ์ภาวะมลพิษทางน้ำเมื่อวันที่
๑๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ นาฬิกา ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เป็นเหตุทำให้ปลาในกระชังที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ และสัตว์น้ำอื่น ๆ ในแม่น้ำเจ้าพระยา ในพื้นที่ตำบล
บางเสด็จ และตำบลโผงเผง อำเภอบางบาล จังหวัดอ่างทอง และในพื้นที่อำเภอบางบาล อำเภอสนา
อำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คายเป็นจำนวนมาก ซึ่งจากการ
ประมาณความเสียหายเบื้องต้นจนถึงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐ มีปลาที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ในกระชัง
เสียหาย จำนวน ๑,๑๙๖ กระชัง เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน จำนวน ๒๓๑ ราย คิดเป็นค่าเสียหาย
ทั้งสิ้นประมาณ ๕๑,๐๕๗,๔๕๔ บาท โดยอาจจะมีสาเหตุมาจากเรือบรรทุกน้ำจาลชื่อ ยูอี ๓๕ ของบริษัท
เพรสซิเดนไทร์บราวนน์ จำกัด ซึ่งบรรทุกน้ำจาลหนักประมาณ ๖๕๐ ตัน ล่มกลางแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบล
โพสะ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๐ เหนือบริเวณที่มีปลาคายขึ้นไป
ตอนบนประมาณ ๑๒.๕ กิโลเมตร และเริ่มมีการกู้เรือเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ทำให้น้ำจาลละลาย

/และปนเปื้อน...

และปนเปื้อนอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยาในบริเวณดังกล่าว หรืออาจจะมีสาเหตุมาจากการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ในตำบลโพสะ อำเภอเมืองอ่างทอง และตั้งอยู่ในตำบลบางเสด็จ อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง จำนวน ๓ โรงงาน และจำนวน ๑ โรงงาน ตามลำดับ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้เสนอให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง ที่ได้รับความเสียหาย แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑ ใช้เงินทดรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจ่ายเงินค่าชดเชยในอัตรา ๒๕๙ บาท/ตารางเมตร แต่ไม่เกิน ๔๐ ตารางเมตร/ราย (หรือไม่เกิน ๒๐,๔๖๐ บาท/ราย) แก่เกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย จำนวน ๒๓๑ ราย เพื่อเป็นการเยียวยาเฉพาะหน้า และให้ดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๐

๒ ใช้เงินจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้กรมประมงจัดทำหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากการให้เงินช่วยเหลือตาม ๑ และจะให้ความช่วยเหลือตามมูลค่าความเสียหายจริง ซึ่งจำแนกตามระยะเวลาการเลี้ยงปลาตั้งแต่ระยะเริ่มเลี้ยงไปจนถึง ๔ เดือน ขึ้นไป และคิดตามขนาดพื้นที่การเลี้ยงจริงของเกษตรกรแต่ละราย เป็นวงเงินที่จะขอรับการสนับสนุนจากงบกลางฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จากคณะรัฐมนตรีทั้งสิ้น ๓๐,๖๓๔,๔๗๕ บาท ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอหารือในประเด็นข้อกฎหมาย และขอให้ยักยการสูงสุดไปร่วมชี้แจงข้อกฎหมายดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุม ในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐ ด้วย โดยมีประเด็นข้อหารือ ดังนี้

๑. การที่ทางราชการจ่ายเงินทดรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งตามระเบียบฯ ข้อ ๑๕ ได้กำหนดว่า "การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวางหลักเกณฑ์สำหรับส่วนราชการในการดำเนินการช่วยเหลือโดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม เมื่อเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในท้องที่หนึ่งท้องที่ใด โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่มิได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ใด" หากปรากฏข้อเท็จจริงขึ้นในภายหลังว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการกระทำของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษไม่ว่าจะเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือบรรทุกน้ำตาล หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานอุตสาหกรรม จะถือได้หรือไม่ว่าเงินที่ทางราชการจ่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว เป็นค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย ตามนัยมาตรา ๔๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. เมื่อทางราชการจ่ายเงิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ และเงินสำรองจ่ายจากงบกลาง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังตามข้อ ๑ ไปแล้ว หน่วยงาน

/ของรัฐ...

ของรัฐดังกล่าวจะรับช่วงสิทธิในค่าเสียหายของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังที่ทางราชการได้จ่ายเงินชดเชยค่าความเสียหายเบื้องต้นดังกล่าวเพื่อเรียกร้องเอาจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือบรรทุกน้ำตาลหรือจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นต้นเหตุทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย และปลาตายได้หรือไม่ ทั้งนี้เพราะศาลฎีกา ได้เคยมีคำวินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๘/๒๕๓๘ ดังอาจสรุปสาระสำคัญได้ว่าจำเลยที่ ๑ ขัดโดยประมาทชนรถของโจทก์เสียหาย และลูกจ้างของโจทก์พร้อมกับคู่สมรสซึ่งนั่งมาในรถของโจทก์บาดเจ็บ โจทก์จ่ายค่าพยาบาลให้ลูกจ้างและคู่สมรส ตามระเบียบเกี่ยวกับสวัสดิการของโจทก์แล้ว โจทก์จึงได้ฟ้องเรียกค่าเสียหายในส่วนที่เป็นอضرارพยาบาลดังกล่าวมาด้วย ซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่าไม่มีกฎหมายให้โจทก์ในฐานะนายจ้างมีสิทธิหรือรับช่วงสิทธิ จากลูกจ้างและคู่สมรสที่จะมาเรียกค่าพยาบาลที่จ่ายไปคืนจากผู้ทำละเมิดต่อลูกจ้างและคู่สมรสได้

๓. หากอัยการสูงสุดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐที่จ่ายเงินชดเชยค่าความเสียหายตามข้อ ๒ สามารถรับช่วงสิทธิได้ ก่อนการจ่ายเงินดังกล่าวหน่วยงานของรัฐที่จ่ายเงินจะต้องให้เกษตรกรทำหลักฐานการให้ช่วงสิทธิกับหน่วยงานของรัฐไว้หรือไม่ อย่างไร

๔. ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างอื่นในประการใดขอได้โปรดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและได้โปรดเข้าร่วมชี้แจงข้อกฎหมายดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐ ด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

(นายเกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๕๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๕๐๗

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0616/ 3189

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

19 มีนาคม 2550

เรื่อง การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังกรณีสถานการณ์มลภาวะทางน้ำที่เกิดในพื้นที่จังหวัด
อ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งส่งมาด้วย บัญชีสรุปประมาณการการขอเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังที่ประสบภัยพิบัติ
(น้ำเสีย) ในพื้นที่จังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ จำนวน 1 ชุด

ตามที่ได้เกิดเหตุการณ์ปลาในกระชังของเกษตรกรที่เพาะเลี้ยงในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่จังหวัด
อ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ตายเป็นจำนวนมาก เนื่องจากคุณภาพน้ำในบริเวณดังกล่าวมีค่าออกซิเจนต่ำ
ตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม 2550 และมวลน้ำที่มีคุณภาพต่ำดังกล่าว ได้ไหลเคลื่อนตัวลงสู่จังหวัดตอนล่างของแม่น้ำ
เจ้าพระยา ซึ่งคณะกรรมการประชุมคณะรัฐมนตรี วาระพิเศษ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2550 ได้มีมติมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วย
ว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบุญยัติ จันทน์แสน) รับผิดชอบประสานการดำเนินการกรณีสถานการณ์มลภาวะทางน้ำ
ที่เกิดในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้น

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบุญยัติ จันทน์แสน) จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
ประสานการดำเนินการกรณีสถานการณ์มลภาวะทางน้ำที่เกิดในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมี
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายสุรอรถ ทองนิรมล) เป็นประธาน คณะกรรมการประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่
เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อประสานการพิจารณาหาสาเหตุและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น กำหนดแนวทางมาตรการให้
ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย และการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป โดยคณะกรรมการ
ดังกล่าว ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2550 ณ กระทรวงมหาดไทย สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

1. สาเหตุและปัญหาที่เกิด

1.1 เมื่อวันที่ 11 มี.ค.50 เวลาประมาณ 19.00 น. ได้เกิดเหตุการณ์ปลาในกระชังที่เกษตรกร
เลี้ยงและสัตว์น้ำอื่นๆ ในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่ ต.บางเสด็จ และ ต.โพนยาง อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง และในพื้นที่ อ.บางบาล
พระนครศรีอยุธยา เช่น บางปะอิน และ อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ตอนล่างได้ตายเป็นจำนวนมาก

1.2 ความเสียหาย (ข้อมูล 19 มี.ค.50) ในเบื้องต้นทั้ง 2 จังหวัด มีปลาที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ในกระชัง
เสียหาย จำนวน 1,176 กระชัง เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน จำนวน 231 ราย มูลค่าความเสียหายในเบื้องต้น
51,057,458 บาท

1.3 สาเหตุของน้ำเน่าเสีย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันหาสาเหตุการนำเสียของน้ำในครั้งนี้
โดยอาจมีสาเหตุจากเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2550 มีเรือบรรทุกน้ำตาลชื่อ ยูอี 35 ของบริษัทเพรสซิเดนโร้บราร์น จำกัด

ซึ่งบรรทุกน้ำตาลหนัก 650 ตัน ล่มกลางแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ตำบลโพสะ อำเภอเมืองอ่างทอง เหนือบริเวณที่มีปลาตายไป ตอนบนประมาณ 12.5 กิโลเมตร และเริ่มมีการกู้เรือ เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2550 โดยวิธีดูดจากน้ำตาลที่ตกค้างลงในแม่น้ำ ทำให้น้ำตาลละลายปนเปื้อนในแม่น้ำ หรืออีกสาเหตุหนึ่งอาจเกิดจากการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม 4 โรง ที่ตั้งอยู่บริเวณตำบลโพสะ อำเภอเมือง จำนวน 3 โรง และตำบลบางเสด็จ อำเภอป่าโมก จำนวน 1 โรง (โรงงานผงชูรส) ขณะนี้อยู่ระหว่างการหาสาเหตุการนำเสียของน้ำที่แน่ชัด

1.4 การพิสูจน์หาสาเหตุที่ทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำ

1) จังหวัดอ่างทอง ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์หาสาเหตุการตายของปลาโดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง (น.ส.เบญจวรรณ อ่างแปริ่ง) เป็นประธาน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และผู้แทนส่วนราชการจากส่วนกลาง ร่วมเป็นกรรมการ ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นกรรมการ มีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพน้ำ น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม และการล่มของเรือบรรทุกน้ำตาล

2) การตรวจพิสูจน์ของคณะกรรมการฯ จะตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ในพื้นที่ตำบลโพสะ อำเภอเมืองฯ และตำบลบางเสด็จ อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง รวม 4 โรง คือ (1) บริษัท สุภัทรรักษาการ เปเปอร์มิล จำกัด (2) บริษัท ไทยเรยอน จำกัด (มหาชน) (3) บริษัท ไทยคาร์บอนแบล็ค จำกัด (มหาชน) (4) บริษัท เคที เอ็มเอสจี จำกัด (โรงงานผลิตผงชูรส อายิโนะโมะทาการะ) และกรณีเรือบรรทุกน้ำตาลของบริษัท เพอร์ซิเดน ไรซ์ บราวน์ จำกัด บรรทุกน้ำตาล 650 ตัน ล่มกลางแม่น้ำเจ้าพระยา เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2550 บริเวณหน้าท่าเรือมิตรผล ตำบลโพสะ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

3) คณะกรรมการตรวจพิสูจน์ฯ จะได้ดำเนินการตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรม ทั้ง 4 โรง เพื่อพิสูจน์ว่า มีการปล่อยน้ำเสียหรือไม่ ตรวจสอบแหล่งน้ำอื่นๆ รวมทั้งประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแล้วนำมาประมวลข้อมูลร่วมกันพร้อมจัดทำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงต่อไป ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

1.5 สถานการณ์ในแม่น้ำเจ้าพระยา ขณะนี้น้ำที่เน่าเสียในแม่น้ำเจ้าพระยา ได้เคลื่อนตัวถึงรอยต่อระหว่างจังหวัดพระนครศรีอยุธยากับจังหวัดปทุมธานี (บริเวณสะพานวงแหวนตะวันตก) วัดค่าออกซิเจนละลายในน้ำได้ 1.74 มิลลิกรัมต่อลิตร (19 มี.ก.50) สถานการณ์น้ำเน่าเสียโดยรวมมีสภาพน้ำที่ดีขึ้น

กรมชลประทานได้ระบายน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยา กับเขื่อนพระรามหก รวม 90 ลบ.ม./วินาที ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2550 และเพิ่มการระบายน้ำจากแม่น้ำน้อย บริเวณอำเภอบางไทรเสริมอีก 10 ลบ.ม./วินาที ซึ่งช่วยเจือจางน้ำเน่าเสียให้มีคุณภาพดีขึ้น นอกจากนี้ได้ติดตั้งเครื่องกลเติมอากาศของมูลนิธิชัยพัฒนาในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแล้ว 13 เครื่อง อยู่ระหว่างติดตั้งที่อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 7 เครื่อง และจะติดตั้งในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี 10 เครื่อง

2. มาตรการและแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังที่ได้รับความเสียหาย

กรมประมงร่วมกับจังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้สรุปความเสียหายของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังที่จำเป็นต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รวม 2 จังหวัด ใน 6 อำเภอ เกษตรกร 231 ราย กระทั่งปลาเสียหาย 1,176 กระชัง พื้นที่ 22,844.50 ตารางเมตร มูลค่าความเสียหาย 51,057,458 บาท

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นว่า กรณีสถานการณ์มลภาวะทางน้ำที่เกิดขึ้นครั้งนี้ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นฉับพลัน ไม่สามารถแจ้งเตือนให้เกษตรกรป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างทันทั่วถึง ดังนั้น การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังที่ได้รับความเสียหายคราวนี้ จึงเห็นควรดำเนินการใน 2 ส่วน ดังนี้

2.1 จากเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2546 (ขย 50 ล้านบาท) โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด จ่ายเงินค่าชดเชยในอัตรา 257 บาท/ตารางเมตร รายละเอียดไม่เกิน 80 ตารางเมตร (หรือไม่เกิน 20,560 บาท/ราย) ให้แก่เกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย จำนวน 231 ราย เพื่อเป็นการเยียวยาเฉพาะหน้า โดยดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือ ให้แล้วเสร็จภายในวันศุกร์ที่ 23 มีนาคม 2550

2.2 จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ.2550 โดยกรมประมง ได้จัดทำเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากเงินช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ที่จังหวัดให้ความช่วยเหลือแล้ว โดยจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามมูลค่าความเสียหายจริง ซึ่งจำแนกตามระยะเวลาการเลี้ยงปลาดังแต่ระยะเริ่มเลี้ยงไปจนถึง 4 เดือน ขึ้นไป และคิดตามขนาดพื้นที่การเลี้ยงจริงของเกษตรกรแต่ละราย ซึ่งมีวงเงินที่จะต้องขอรับการสนับสนุนงบกลางฯ ปี 2550 จากคณะรัฐมนตรีเป็นเงิน 30,634,475 บาท (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

3. ข้อเสนอเบื้องต้นการรักษาคูณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป

3.1 ปัญหาคุณภาพน้ำในแม่น้ำ มีสภาพเสื่อมโทรมต่ำกว่ามาตรฐาน เป็นผลจากการเพิ่มของประชากร การขยายและกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม โดยขาดการจัดการและความคุมมลพิษทางน้ำที่ได้มาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยขาดระบบการจัดการน้ำเสียที่เหมาะสม การเกษตรกรรมที่ใช้สารเคมีเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการไม่จำกัดปริมาณมลพิษ หรือควบคุมจัดการของเสียจากกระบวนการผลิต ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น และจะเกิดขึ้นในช่วงฤดูแล้งของทุกปี

3.2 การบริหารจัดการภัยน้ำเสีย เพื่อการรักษาคูณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพในระยะต่อไปควรดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชน เฝ้าระวังแจ้งเตือนคุณภาพน้ำ และให้ความรู้แก่ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพทางน้ำอย่างยั่งยืน
- 2) มีการตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญจากส่วนกลาง ร่วมกับจังหวัด และตัวแทนภาคประชาชนในท้องถิ่นเป็นระยะ
- 3) ให้ความสำคัญและส่งเสริมแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำเสียในระบบลุ่มน้ำอย่างจริงจัง ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
- 4) ให้กรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานหลัก ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยจัดทำแผนหลักในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ในระบบลุ่มน้ำแบบบูรณาการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี โดยดำเนินการในลุ่มน้ำที่มีปัญหาน้ำเสียรุนแรงเป็นลำดับแรก เช่น ทำนิน เจ้าพระยา เป็นต้น

กระทรวงมหาดไทย จึงขอสรุปผลการดำเนินการของคณะกรรมการประสานการดำเนินการกรณีสถานการณ์โมลภาวะทางน้ำที่เกิดในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามมติที่ประชุมเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2550 เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1. รับทราบผลการดำเนินการ พิสูจน์หาสาเหตุและปัญหาที่เกิด (ตามข้อ 1.) การช่วยเหลือเยียวยาเฉพาะหน้าให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง (ตามข้อ 2.1) และข้อเสนอเบื้องต้นการรักษาคูณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป (ตามข้อ 3.)

2. ขออนุมัติงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ.2550 จำนวน 30,634,475 บาท ให้แก่กรมประมงเพื่อนำไปช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง ที่ได้รับความเสียหายในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ (ตามข้อ 2.2)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอูริย์ วงศ์อารยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

โทร/โทรสาร 0-2241-1342

ความผิด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมประมง สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการประมง โทร 0 2553 0218

ที่ กษ 0511-

2022

วันที่ 19 มีนาคม 2550

เรื่อง การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนในกรณีสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้น

ในพื้นที่จังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เรียน นายอนุสรณ์ ณะทำงานประสานดำเนินการกรณีสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่
จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (นายอนุสรณ์ โฆษะเวต)

ตามมติ ที่ประชุมคณะทำงานประสานดำเนินการกรณีสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้น
ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งที่ 1/2550 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2550
ณ ห้องปฏิบัติการการวิจัยและพัฒนาการเกษตรแห่งชาติ (นายบัญญัติ จันทร์สนะ) ชั้น 2 ศาลาว่าการ
กระทรวงมหาดไทย นั้น

ที่ประชุมมีมติมอบหมายให้กรมประมง รับผิดชอบดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร
ผู้เลี้ยงปลาในกระชัง ที่ได้รับความเดือดร้อน ในกรณีสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง
และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพิ่มเติมจากการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรอง
ราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 กรมประมงได้ดำเนินการแล้ว โดยสรุปจะดำเนินการ
ให้ความช่วยเหลือตามมูลค่าความเสียหายจริง ซึ่งจำแนกตามระยะเวลาการเลี้ยงปลาดังกล่าวแล้วจะเริ่มเลี้ยง ไปจนถึง
4 เดือนขึ้นไป โดยคิดตามขนาดพื้นที่การเลี้ยงจริง ของเกษตรกรแต่ละราย ซึ่งมีวงเงินขอรับการช่วยเหลือจากรัฐบาล
จำนวน 30,634,475 บาท รายละเอียดตามเอกสารแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หากเห็นชอบด้วยคำไว้ โปรดรวบรวมสำเนาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ
อนุมัติวงเงินให้ความช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป

(นายจิรวิมล การนุกูล)
อธิบดีกรมประมง

การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนในกรณีสถานการณ์แล้งภาวะทางน้ำที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดอ่างทองและ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. จังหวัดที่ปลาในกระชังตายมี	2 จังหวัด	6 อำเภอ
2. เกษตรกรที่เลี้ยงปลาในกระชังได้รับผลกระทบ	231 ราย	
3. ความเสียหาย	1,176 กระชัง	22,844.50 ตารางเมตร
4. มูลค่าความเสียหายทั้งสิ้นประมาณ	51,057,458 บาท	
5. ประมาณการวงเงินช่วยเหลือ	30,634,475 บาท	
6. เกณฑ์การช่วยเหลือ/พื้นที่การเลี้ยงในกระชัง 1 ตารางเมตร (คิด 60% ของต้นทุนการเลี้ยง)		

อัตราช่วยเหลือ 60%	รวม (บาท/ตรม.)
เลี้ยง 1 เดือน	624
เลี้ยง 2 เดือน	936
เลี้ยง 3 เดือนขึ้นไป	1,340

หมายเหตุ : การให้ความช่วยเหลือตามความเสียหายจริงที่เกษตรกรได้รับโดยคิดเป็นตารางเมตร

การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความสะดวกในการมีสถานะทางน้ำที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านการประมง

ที่	จังหวัด	อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	ความเสียหาย		มูลค่าความ เสียหาย (บาท)	ประมาณการวงเงิน ช่วยเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
				กระชัง	ตารางเมตร			
1	อ่างทอง	1	90	587	10,209	22,951,215	13,770,729	คิดจาก 60% ของต้นทุนการเลี้ยง
	อ.ป่าโมก							
2	พระนครศรีอยุธยา	5	141	589	12,575.50	28,100,243	16,863,746	
	อ.บางบาล อ.เสนา							
	อ.พระนครศรีอยุธยา							
	อ.บางไทร อ.บางปะอิน							
	รวม	6	231	1,176	22,844.50	51,057,458	30,034,476	

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี

พ.ศ. ๒๕๔๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ตลอดจนการประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง และรัฐมนตรีว่าการทบวง ในฐานะบังคับบัญชากระทรวงหรือทบวง และในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาหรือเป็นผู้กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐ และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับมอบหมายให้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ในฐานะบังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี หรือในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานของรัฐ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“กฎกระทรวง” หมายความว่า ความรวมถึงกฎสำนักนายกรัฐมนตรี กฎทบวง กฎ ก.พ. และกฎที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเช่นเดียวกับกฎกระทรวง

มาตรา ๔ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้ เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

(๒) ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชกำหนด

(๓) เรื่องที่ต้องเสนอให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

(๔) ร่างพระราชกฤษฎีกา

(๕) ร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับนโยบายสำคัญที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๖) ร่างระเบียบ ร่างข้อบังคับ หรือร่างประกาศที่มีผลบังคับแก่ส่วนราชการโดยทั่วไป

(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

(๘) การริเริ่มโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีวงเงินตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่โครงการลงทุนที่กำหนดในแผนงานที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหรือเห็นชอบกับแผนงานนั้นแล้ว

(๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตาม (๖)

(๑๐) ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มีลักษณะเป็นระเบียบปฏิบัติราชการทั่วไปหรือจะมีผลเป็นแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ

(๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

(๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

(๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี

เมื่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งหรือมีมติตาม (๑๒) หรือ (๑๓) พ้นจากตำแหน่ง ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีรวบรวมคำสั่งหรือมติที่มีลักษณะเป็นการละเมิดหลักเกณฑ์ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีที่เข้าบริหารราชการชุดใหม่พิจารณาขึ้นชั้นหรือยกเลิกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

มาตรา ๕ คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งคณะบุคคลประกอบด้วยรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและบุคคลอื่นที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่จะพิจารณา เพื่อพิจารณาก่อนการเสนอเรื่องใดก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีก็ได้

มาตรา ๖ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ลงนามเสนอเรื่อง เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการใดมีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวงเป็นประธานกรรมการของคณะกรรมการนั้นให้นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวง แล้วแต่กรณี ในฐานะประธานกรรมการ เป็นผู้ลงนามเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีได้

(๒) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรอิสระที่ไม่อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหาร ให้หัวหน้าองค์กรอิสระนั้นเป็นผู้ลงนามเสนอเรื่องไปยังนายกรัฐมนตรี

(๓) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหารประสงค์จะเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นเป็นผู้ลงนามเสนอ

การเสนอเรื่องความวรรคหนึ่ง ให้ส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๗ เรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑) (๓) (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๑) และเรื่องที่ผ่านมาการกลั่นกรองของคณะบุคคลตามมาตรา ๕ แล้ว ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นเรื่องที่เป็นภารกิจปกติหรือมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนแล้ว คณะรัฐมนตรีจะมีมติมอบหมายเป็นการทั่วไปให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติ ให้ความเห็นชอบ หรือมีคำสั่งแทนคณะรัฐมนตรี